

מסורת הש"ס

(א) יצמות לו; (ב) נתפסותא ריש פ"ה ע"ש; (ג) [שס נתפסותא]; (ד) נכרות לא; (ו)שם מוחלפת השטות וע"י מוס' לעיל דכ. ד"ה ור' יונתן וכו' וע"י מוס' מנחות ז': ד"ה מאי האכל וכו' וז"ע; (ס) רש"י מ"ו, (ז) [שיך לעמ' הקודם. רש"ל, (ז) [נמנמנר (ה), (ח) [נמנדר (ה), (ט) [וע"י היטב כש"י דמשנה דלעיל דכ. ד"ה אשת סרים וע"י רש"א], י כן גירסת רש"א אבל גירסת רש"ל הד"א עס דיבור דלעיל, (ז) ע"י צירושלמי דקאי אאילונית, (ז) רש"ל, (ח) ז"ל דהא,

תורה אור השלם

- ↑ ואם לא נתמקאה ואמרה ויטורח הוא ונקתה ונזרעה זרע:

- ↑ במדבר ה כח
- ↑ דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם איש איש כי תשטה אשתו ויגעלה בו מעלה: במדבר ה יב
- ↑ ושבב איש אתה שבת זרע ונעלם מעיני אישה ויטורח וידא נטמאה ועד אין בה וזוהא לא נתקפשה:

במדבר ה יג

הגהות הב"ח

(א) גמ' משוחזר פשיטא כז"ל ומימת ואילונית נמחק:

מוסף רש"י

מעוברת חבירו ומינתק חבירו. אשה שמת בעלה והיא מעוברת או מניקה, אסורה להשא' עד כ"ד מדש, שכן מיתק יונק (יבמות זז:).

^ו**לא שוּטם**. דכתיב' תחת אישה: ולא יחזיר עולמים. קנסא קנסוהו רבנן: **לכשיגיע זמנו**. לאחר כ"ד חדש ללידת הולד: והרוצא. בחור. כמו ילד (בראשית כב) רביא: **מעוברת עלמו**. שהיתה אשתו מעוברת וקינא לה: או **שוטם**. ולא אמרינן לא ליקטליה לולד: **אשם ממזר לממזר**.

כלומר אשה הראויה לממזר וניסת לממזר וקינא לה ונסתרה: או **שוטה** כו'. ולקמן פריך פשיטא: **אנא דאמרי כי האי תנא**. דאית ליה עקרה חקנה שומות מדלא נקט אלא אילונית ונסיצ תלמודא מונקתה וגורעה זרע ולא משום דאינה ראויה לקיימה אלמא כרבי אלעזר ס"ל דיכול לישא אחרת ולפרות ולרצות ואפ"ה אילונית לא: וזו. כל אשה זנועה עקרה משום דלא נסתרה הפסדה: **לא ליפוש פסולין**. לא נעשה שלום ביניהם הלואי לא יפרה ולא ירצה הואיל וכל דורותיו ממזרין: והאי לא **נפפשה כו'**. כלומר מהו דמימא פרשת סוטה על כרחך בנשת ישראל קיימא מדכתיב והיאם מיעוטא משמע זו היא דכי לא נתפשה אסורה הא נתפשה כו' ועלה קאי קרא בדמריה ועבר עליו רוח וגו' דהיכא דמספקא לן בזה קא אשם ואס לא נטמאה שוטה אבל אשם כהן דליטה בכלל והיא לא נתפשה ליטה נמי בכלל השקאה קמ"ל: **במסנוונה**. לאחר ששתמה אינטריך לאשמועינן דמותרת לבעלה דלא מימא זונה היא שהרי בדקוה המים: **מסנוונה הא**. ודאי בדקוה המים חונה היא אלא שתלה לה זכות ואמאי מותרת לבעלה: **במסנוונה דרך אנדים**. שאינה מתנוונה במעים וצירכים אלא ראשה ושאר אנדיה כבידים עליה מהו דמימא הא לאו זכות תלה לה דאס כן הוה לה להתנוונה דרך בדקת המים אלא באונם זינתה לפיכך מתנוונה שלא כדרכה ולכהן מיהא מיתסר: **מצלעדי אישך**. משמע דאינה בר הכי הוא: **קא משמע** לן. דלמיקדם שכיבת בעל לצועל הוא דאתא וסרים בר שכיבה הוא ואף על גב דלאו בר זריעה הוא. ^טובסרים חמה קאמר דמותר לקיימה ולא בסרים אדם שאסור לקיימה משום לא יבא פלוג דכא (דברים כג): מהו

מותרת וזו הואיל ונתפשה אסורה ונתפשה אסורה אימא לא תשתה קא משמע לן: ומותרת לבעלה: פשיטא אמר רב הונא במתנוונה מתנוונה הא בדרקה מיא ^בבמתנוונה דרך אברים מהו דתימא הא זנוי זנאי והא דלא בדרקה מיא כי אורחיה משום דבאונם זנאי ולגבי כהן אסירא קא משמע לן: אשת סרים שותה: פשיטא מהו דתימא מבלעדי אישך אמר רחמנא והאי לאו בר הכי הוא קא משמע לן: על ידי כל עריות מקנין: פשיטא מהו

^ו**לא שוּטם**. דכתיב' תחת אישה: ולא יחזיר עולמים. קנסא קנסוהו רבנן: **לכשיגיע זמנו**. לאחר כ"ד חדש ללידת הולד: והרוצא. בחור. כמו ילד (בראשית כב) רביא: **מעוברת עלמו**. שהיתה אשתו מעוברת וקינא לה: או **שוטם**. ולא אמרינן לא ליקטליה לולד: **אשם ממזר לממזר**.

ארוסה פרק רביעי סוטה

^ו**[שנשא** עקרה וזקינה וכו']. ומימה אמאי לא תנא אילונית כהדי עקרה חקינה: **לא ישא אדם מעוברת** חבירו. צירושלמי עליו הכתוב אומר (משלי כג) אל תשיג גבול עולם וצדקה יתומים אל תבא ^זומודים חכמים לרבי אלעזר שאס היו לו בנים ואשה ^ז[שהיא שומה או לא נוטלת כתובה היו לו אשה וצנים] ומתו צין קיניו לסתירה כבר נראית לשמות: **מעוברת עצמו או שותה וכו'**. רש"י פי' ולא אמרינן

דלא לקטליה לולד ומימה אמאי אית לן למקטליה מה איכפת לן נמתין עד שתלד הא תנן צפ"ק דערכין (דף ז.) האשה היואלה ליהרג אין ממתינין לה עד שתלד והתם גזירת הכתוב הוא ומתו גם שניהם לרצות את הולד והתם משמע טעמא דרבי קרא הא לא רבי קרא לא קטיליניה ליה משום דממונא דבעל הוא דכדכתיב (שמות כב) כאשר ישית עליו בעל האשה והכא הכי פירושא מעוברת עלמו אע"ג דקינא לה כשהיא מעוברת שומה לאחר שתלד ולא אמרינן כמו גבי מעוברת חבירו דאי קינא לה כשהיא מעוברת וילדה ומת הולד או הפילה אפ"ה אינה שומה דלאו בת קיניו היתה דממעט לה בספרי מבי תשטה אשתו וכדאמרינן צירושלמי לא היו [לן] אשה וצנים וכו' כבר [נראית] שלא לשמות: **אמר** זו רבי ישמעאל **א"ב יסתרו ב"ע עקרות** ויפקדו. מימה ור' ישמעאל לימא ליה לנפשיה יסתרו כל יולדות בצער וילדו צריות וזו הואיל ולא נסתרה הפסדה: **ואמרת ריבויא הוא**. מימה והא אפיקמיה לעיל

(דף דז.) לרצות הארוסה ושומרת יצם לקיניו: **זןן הואיא ונתפשה אסורה אימא לא תשתה בלא קמ"ס**. מימה לר"י אמאי לא פריך הכא ואימא הכי נמי דפריך לעיל וגרסא כל היכא דקרא דמסיק אדעתיה מתוכו למדרש הכי ומדרש לדרשא אחריתי לא פריך ואימא ה"ג דקמ"ל דכך ניתן למדרש למשה בסניי ולא צע"ח כגון והיא נתפשה לאסור אשת כהן מצלעדי אישך מי שקדמה שכיבת בעל אבל לעיל בני ישראל משמע כהדיא למעוטי גרים וכן בפרק שני דיצמות (דף כב.) בגמרא דמי שיש לו אח מ"מ זוקק את אשת אחיו ליצום דקא פריך פשיטא אחיו הוא מהו דמימא לילף אחיה אחיה מצני יעקב קמ"ל התם פריך ואימא הכי נמי משום דאין גזרה שזה למחלה וזריך טעמא להוציא מאותה סבבא או קרא וכן לענין ליורשו (סס:) וליטמא לו פשיטא אחיו הוא סד"א לא יטמא בעל צעמיו יש בעל שמטמא ויש שאינו מטמא הא כילד מטמא ויש

לאשתו כשרה ואינו מטמא לאשתו פסולין והאי פסול הוא וכן צפ"ק דערכין (דף ז.) גבי האשה שיואלת ליהרג אין ממתינים לה עד שתלד פשיטא גופה היא מהו דמימא (כי) כאשר ישית עליו בעל האשה כתיב והאי ממונא דבעל הוא קמ"ל ואימא ה"ג ^טדמאי נפקא לן מהתם דממונא דבעל הוא אבל הכא כיון דאשמועינן דעיקר קרא לדרשא אחריתי תו לא סלקי דעתא למעוטי מיניה מידי וכן פרי"י: **אשרת סרים**. רש"י פי' בסרים חמה ולא בסרים אדם שאסור לקיימה ולא ידעינן מנלן דסרים אדם כגון ששתה כוס עיקרין דאסור לקיימה אי משום האי צריימא דמייתי בפרק שני דיצמות (דף כ:) ובפרק הערל (שס דף פט:) פלוג דכא וכרות שפכה סרים אדם והזקן וכו' עד אסור לקיימה הא קמני נמי זקן וכי זקן אסור לקיים אלא על כרחיך אפלוג דכא וכרות שפכה קאי בדקמני טעמא משום שנאמר לא יבא פלוג דכא וכרות שפכה אבל אסרים דקמני לא ידענא מנליה דקאי נמי עלה:

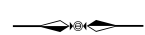
אבל

כו.

בג א מ"י פ"ח מהל' גירושין הלכה כה סמך עשין ג טוש"ע אה"ע סומן יג סעיף יא:

בר ב מ"י שם הלכה כח טוש"ע שם סעיף יב:
בה ג מ"י פ"ב מהל' סוטה הלכה י:

בו ד מ"י שם הלכה ה:
בז ה מ"י שם הלכה ז:
בח ו מ"י שם הלכה י:
בט ז מ"י שם הלכה ו:
ל ח מ"י שם הלכה י ופ"ג שם הלכה כב סמך עשין ט:
לא ט מ"י שם פ"ב הלכה כא:

תוספות שאנץ

ואילונית במעי אמה לקייה ולא חזיא ל"ה: ואשת ממזר לממזר כלומר אשה הראויה לממזר ונשאת לממזר וקינא לה ונסתרה ל"ה אילונית או שותה או לא נוטלת כתובה ומיירי בביש לו אשה ובנים דומיא דעקרה וזקנה: ולא ליפרש בפסולין פ"ה לא נעשה שלום ביניהם לא יפרה ולא ירבה הואיל וכל דורותיו ממזרים מ"ד והאי לא נתפשה כו' כלומר מהו דתימא פרשה סוטה על כרחיך באשת ישראל קיימא מדכתיב והיא משמע זו היא דכי לא נתפשה אסורה הא נתפשה כו' ועלה קאי קרא דבתריה ועבר עליו דהיי' דמספקא לן בהן אם נטמאה אי לא [נטמאה] שותה אבל אשת כהן דליאת בכלל והיא לא נתפשה ליתא נמי בכלל השקאה קמ"ל ל"ה. במתנונה דרך אברים שאין מתנוונה במעים אלא ראשה ושאר אברים כבדים עליה מ"ד ^ט. מ"ד מבלעדי אישך כו' משמע דאישה בר הכי הוא קא משמע לן דלמי שקדמה שכיבתו לבעול הוא דאתא וסרים בר הכי הוא ואע"ג דלאו בר איורועי הוא ובסרים חמה קאמר דמותר לקיימה ולא בסרים אדם שאסור לקיימה משום לא יבא פצוע דכה ל"ה.

(א) נראה דז"ל מ"ד הא לאו זכות תלה לה וכו' ולכהן מיהא לתסר וע"י צרשי.

^[1] אר"י

^[2] אר"י

^[3] אר"י

^[4] אר"י

^[5] אר"י

^[6] אר"י

^[7] אר"י

^[8] אר"י

^[9] אר"י

^[10] אר"י